

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/4143,Pamietny-rok-1989.html>
03.05.2026, 12:22

Pamiętny rok 1989

21.05.2009

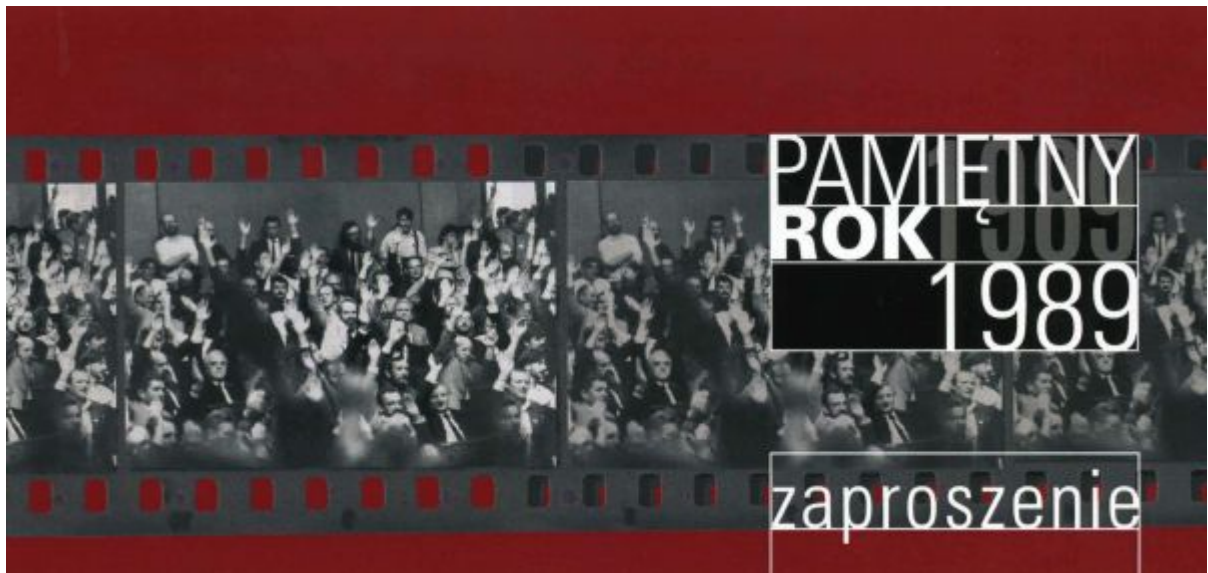
W dniu 4 czerwca 2009 r. w łódzkiej Manufakturze przy ul. Ogrodowej 18 (przy Muzeum Sztuki ms2) została otwarta wystawa „Pamiętny rok 1989”.

Wystawę otworzył Sławomir M. Nowinowski – naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej w Łodzi oraz Sławomir Murawski – dyrektor łódzkiej Manufaktury. Swoją obecnością uroczystość zaszczylicili dr Maria Dmochowska zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej oraz dr Jerzy Kropiwnicki Prezydent Miasta Łodzi. Na otwarciu wystawy przybyli: posłanki Iwona Śledzińska-Katarasińska, Joanna Skrzydlewska, eurodeputowany Jacek Saryusz-Wolski, a także liczne grono osób aktywnie uczestniczących w ówczesnych wydarzeniach oraz młodzież.

Wystawa „Pamiętny rok 1989” opowiada o przemianach politycznych w Polsce z przełomu lat 80. i 90., które doprowadziły do obalenia ustroju komunistycznego w Polsce i odzyskania suwerenności. Wydarzeniem, które przyspieszyły te przemiany, były negocjacje między władzami PRL a opozycją, zwane „rozmowami Okrągłego Stołu”, prowadzone od 6 lutego do 5 kwietnia 1989 roku w Pałacu Namiestnikowskim w Warszawie. W ich trakcie wynegocjowano legalizację „Solidarności”, całkowicie wolne wybory do nowo utworzonego Senatu i nową ordynację wyborczą do Sejmu, w której 35 procent mandatów miało pochodzić z wolnych wyborów. W praktyce oznaczało to kompromisowy podział władzy między opozycją a PZPR. Władze PRL liczyły, że ów podział będzie pozorny, bo uda im się zachować większość prerogatyw władzy. Tymczasem po przeprowadzonych 4 czerwca 1989 r. wyborach do Sejmu kontraktowego, w których strona solidarnościowa odniosła spektakularny sukces, wytworzyło się ciśnienie społeczne, które przyspieszyło tempo demokratycznych zmian w Polsce i wkrótce zdezaktualizowało ustalenia Okrągłego Stołu. Tadeusz Mazowiecki, wywodzący się z kręgów opozycyjnych, został pierwszym od półwiecza niekomunistycznym premierem kraju Europy Środkowo-Wschodniej. Wprawdzie resorty spraw wewnętrznych i wojska obsadzili komuniści, ale solidarnościowy wicepremier i minister finansów Leszek Balcerowicz rozpoczął ambitny program reform gospodarczych w kierunku gospodarki rynkowej. Zamknięciem pierwszego etapu budowania demokracji w Polsce były całkowicie wolne wybory samorządowe (maj 1990 r.), prezydenckie (listopad/grudzień 1990 r.) i parlamentarne (październik 1991 r.).

Wystawa powstała w Oddziałowym Biurze Edukacji Publicznej IPN w Łodzi. Autorami scenariusza wystawy są Magdalena Filip, Paweł Spodenkiewicz i Grzegorz Nawrot (komisarz wystawy); projekt graficzny wykonała Milena Romanowska. Wykorzystano zdjęcia ze zbiorów: Agencji Gazeta, Agencji Fotografów FORUM, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, Łodzi i Warszawie, Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie, Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Łodzi, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Niezależnej Agencji Prasowej Dementi, Ośrodka KARTA, Polskiej Agencji Prasowej, www.strajk89.pl oraz Wojciecha Bogaczyka i Marka Sieradzana.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

zaproszenie

foto #2

foto #3

foto #4